

Калхонник

Легдны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајисполком

№ 86 (269) || Сентабр 24-өд лун, 1937 во. || доныс 10 ур

„Отсавны тыртны нормајас
кольчыгјаслы, кыпөдны најөс
ударникјас да стахановецјас
вестөз—тащөм өтөі могыс Ок-
табрвозвывса ордјысөмлөн“
„Правда“.

СССР-са Верховнөј Советө бөрјысөмјас јылыг положениеје *)

I-ој глава

БӨРЈЫГАН СИСТЕМА

1-ој статта. СССР-са Конституција 134-өд статта подув вылын СССР-са Верховнөј Советө депутатјасөс бөрјөмјас нүдөсөнү бөрјысыгјасөн всеобщөј, равнөј да вескыи бөрјысан право подув вылын гусөн гөлдөсүтөмөн.

2-өд статта. СССР-са Конституција 135-өд статта подув вылын депутатјасөс бөрјөмјас всеобщөј: СССР-са став гражданадн, кодјаслы тырис 18 арөс, најө расдөкөј да националнөј принадлежност вылө, вероисповеданіе, образователнөј ценз, осөдлост, социалнөј проісхождөніе, імушественнөј положеніе да воцга дејателност вылө визөдтөг, ем право участвүтны депутатјасөс бөрјөмјасын да лоны бөрјөмјасөн СССР-са Верховнөј Советө, јөјас кынзи да јөз кынзи, кодјасөс судітөма бөрјысан правојасыс лишітөмөн.

3-өд статта. СССР-са Конституција 136-өд статта подув вылын депутатјасөс бөрјөмјас равнөјөс: быд гражданилөн ем өтөі гөлдөс; став гражданаыс бөрјысөмын участвүтөны өткод основаніејас вылын.

4-өд статта. СССР-са Конституција 137-өд статта подув вылын нывбабајас пөлзүтчөны бөрјысан да бөрјөмадн лоан правөдн мужчинајаскөд өткода.

5-өд статта. СССР-са Конституција 138-өд статта подув вылын граждана, кодјас состоітөны Краснөј арміја радјасын, пөлзүтчөны бөрјысан да бөрјөмадн лоан правөдн став гражданакөд өткода.

6-өд статта. СССР-са Конституција 141-өд статта подув вылын бөрјысөмјас дырји кандидатјас ысталајтчөны бөрјысан округјас сертөі.

II-өд глава

БӨРЈЫГЫГЈАСЛӨН СПІСОКЈАС

7-өд статта. Карјасын бөрјысыгјаслөн списокјас лөсөдөбөны ужалыс јөз депутатјас карса Сөветөн, а районјас вылө јуклөм карјасын—рајоннөј Сөветөн; өктса местајасын—ужалыс јөз депутатјаслөн өктса (станіцаса, деревнаса, хуторса, кішлакса, аулса) Сөветөн.

8-өд статта. Бөрјысыгјас списокјасө пыртөбөны став граждана, кодјаслөн ем бөрјысан право да кодјас олөбөны (пыр лөбө временнө) списокјас лөсөдөг кежлө тајө Сөвет терріторіја вылын, кодјаслы бөрјысан лун кежлө тырис 18 арөс.

9-өд статта. Бөрјысыгјас списокјасө оз пыртөсыны јөз, кодјасөс лишітөма бөрјысан правојасыс судөбнөј прөговорјас сертөі бөрјысан правојасыс лишітөм куца прөговорын урчөтөм став срок чөжыс, а сөз-жө јөз, кодјасөс прөзнајтөма закон лөсөдөм прөраокөн јөјасөн.

10-өд статта. Бөрјысыгјаслөн списокјас лөсөдөбөны быд бөрјысан участокын алфавітнөј прөраокөн ов, нөм, вөч, арлыд да бөрјысыгылыс олан места индөмөн да кырымавөбөны ужалыс јөз депутатјас Сөветса прөседателдн да секретардн.

11-өд статта. Бөрјысыгјас пөвстыс некөд оз вермы лоны пыртөма өтөкыс унжык бөрјысан списокө.

12-өд статта. Бөрјысыгјаслөн списокјас, кодјас (бөрјысыгјасыс) состоітөны воіскөј частјасын да воіскөвөј сојөдөніејасын, лөсөдөбөны командованіедн командөрдн да воіеннөј комиссардн кырымалөмөн. Став мукөд воіеннөј служашшөјјас пыртөбөны бөрјысыгјас списокјасө олан места сертөі

ужалыс јөз депутатјаслөн соотвөтствүшщөј Сөветјасөн.

13-өд статта. Бөрјысөмјасөз 30 лун вожык ужалыс јөз депутатјаслөн Сөвет став јөзөс төдмөдөм могыс өшөдалө бөрјысыгјасыс списокјас лөбө обеспечиватө бөрјысыгјасыс пөганлун төдмасны тајө списокјасыс Сөвет помещеніеын.

14-өд статта. Бөрјысыгјас списокјаслөн подлинныкыс визөсө ужалыс јөз депутатјас соотвөтствүшщөј Сөветын да воіскөвөј частын лөбө воіскөвөј сојөдөніеын.

15-өд статта. Бөрјысыгјасыс список јөзөдан да бөрјысан лун костын бөрјысыгјас асыс олан местасө вежігөн ужалыс јөз депутатјаслөн Сөвет, код улын сөјө овліс, сөтө сылы Централнөј избөрателнөј комиссіадн лөсөдөм форма сертөі „гөлдөсүтан право вылө удостовереніе“ да пасө бөрјысыгјаслөн список—„муніс“; оланін вылө местаын—пыр лөбө временнө оланін местаын—бөрјысыс пыртө бөрјысыгјаслөн списокө личнөј удостовереніе петкөдлөм бөртөі, а сөз-жө „гөлдөсүтан право вылө удостовереніе“ петкөдлөм бөртөі.

16-өд статта. Бөрјысыгјас списокын неправөлност јылыс (списокјасө сүјөм, списокјасыс өклучөтөм, ов, нөм, вөч зүгөм, списокјасө бөрјысан правөсө лишөтөм јөзөс неправөлнөја сүјөм) шыөдчөмјас сөтөбөны ужалыс јөз депутатјаслөн Сөветө, көдөі јөзөдіс списокјасөсө.

17-өд статта. Ужалыс јөз депутатјас Сөветлөн исполнителнөј комөтет бөрјысыгјас списокјасын неправөлност јылыс быд шыөдчөм објазан відлавын кујөм лунја сөкөдн.

18-өд статта. Бөрјысыгјас списокын неправөлност јылыс шыөдчөм відлаөм бөрын, ужалыс јөз депу-

татјас Сөветлөн исполнителнөј комөтет објазан лөбө пыртны бөрјысыгјас списокө колана вескөдөмјас, лөбө сетны шыөдчысы писменнөј справка сылыс шыөдчөмсө могмөдтөм помкајас јылыс; ужалыс јөз депутатјас Сөветлөн решөніекөд сөгласөтчөтөм дырји шыөдчыс вермө сетны норасөм народнөј судө.

19-өд статта. Народнөј суд кујөм лунса сөкөн објазан відлавын списокын неправөлност вылө норасөм восса судөбнөј засөданіе вылын шыөдчысөс да Сөветса прөдставөтелөс корөмөн да асыс решөніесө пырыс-пыр јүөртны кыз шыөдчысы, сөз і Сөветлы. Народнөј судлөн решөніеыс өкөчөтөлнөј.

III-өд глава

СОЈУЗСА СӨВЕТӨ ДА НАЦИОНАЛНОСТЈАС СӨВЕТӨ БӨРЈЫГӨМЈАС КУЦА БӨРЈЫГАН ОКРУГЈАС

20-өд статта. СССР-са Конституција 34-өд статта подув вылын Сојузса Сөвет бөрјысөсө СССР-са гражданадн бөрјысан округјас сертөі.

21-өд статта. Сојузса Сөветө бөрјысөмјас куца бөрјысан округ лөсөдөсө ташөм прөнөп сертөі: 300 сурс населөніе—округ вылө. Сојузса Сөветө бөрјысөмјас куца быд бөрјысан округ мөдөдө өтөі депутатөс.

22-өд статта. СССР-са Конституција 35-өд статта подув вылын Националностлөн Сөвет бөрјысөсө СССР-са гражданадн бөрјысан округјас сертөі. Националностјас Сөветө бөрјысөмјас куца бөрјысан округ лөсөдөсө ташөм прөнөп сер-

төі: быд сојузнөј республикаын 25 бөрјысан; округ, быд автономнөј республикаын 11 округ, быд автономнөј областын 5 округ да быд националнөј округын өтөі бөрјысан округ. Националностјаслөн сөветө бөрјысөмјас куца быд бөрјысан округ мөдөдө өтөі депутатөс.

23-өд статта. Сојузса Сөветө да Националностјас Сөветө бөрјысөмјас куца бөрјысан округјас лөсөдөм нүдөсө СССР-са Верховнөј Сөветса Прөзөдіумөн.

24-өд статта. Сојузса Сөветө да Националностјас Сөветө бөрјысөмјас куца бөрјысан округјаслөн список јөзөдөсө СССР Верховнөј Сөветса Прөзөдіумөн өтшөщ бөрјысөмјасыс лун урчөтөмкөд.

IV-өд глава

БӨРЈЫГАН УЧАСТОКЈАС

25-өд статта. Бөрјысан бұлөтенјас прөмөтөм могыс да гөлдөсөсө лыдөдөм могыс бөрјысан округјасө пырыс карјаслөн да рајонјаслөн терріторіаыс јукөсө бөрјысан участокјас вылө, кодјас обшщөјөс Сојузса Сөветө да Националностјас Сөветө бөрјысөмјасыс.

26-өд статта. Бөрјысан участокјас лөсөдөм нүдөсө карјасын ужалыс јөз депутатјаслөн карса Сөветјасөн, рајонјас вылө јуклөм карјасын—ужалыс јөз депутатјаслөн рајоннөј Сөветјасөн; өктса местајасын—ужалыс јөз депутатјаслөн рајоннөј Сөветјасөн.

27-өд статта. Бөрјысан участокјас лөсөдөм нүдөсө бөрјысөмјасөз 45 лунөсө не сөрднжык.

28-өд статта. Сөктсөветлөн терріторіја, көнөі лыдөсөсө кык сурсыс не унжык олыс, составлајтө, кыз правөлө, өтөі бөрјысан участок; быд станіцаын, деревнаын, кішлакын, аулын, көнөі лыдөсөсө 500-сан, но 2000-ыс не унжык олыс, көтыртеө торја бөрјысан участок.

29-өд статта. Бөлі војвывса да асыввывса рајонјасын, көнөі унжыгыс посөні өктјас, лөсөдө көтырта-

ны бөрјысан участокјас 100 морт олысыс не ешажык лыдөн.

30-өд статта. Карјас, промыслөннөј пунктјас, а сөз-жө өктјас да өктсөветлөн терріторіја, көнөі лыдөсөсө 2000 олысыс унжык, јукөсөны бөрјысан участокјас вылө, өтөі бөрјысан участок вылө 1500—2500 морт арталөмөн.

31-өд статта. Воіскөј частјас да воіскөвөј сојөдөніејас лөсөдөбөны торја бөрјысан участокјас 50-ыс не ешажык да 1500-ыс не унжык бөрјысыгјас лыдөн, кодјас пырөны бөрјысан округө част лөбө воіскөвөј сојөдөніејас сулалан места сертөі.

32-өд статта. Суднојас, көнөі бөрјысыгјаслөн лыдыс 50-ыс не ешажык да кодјас бөрјысан лунјасө плаваніеынөсө, вермөны лөсөдөны торја бөрјысан участокјас, кодјас пырөны бөрјысан округјасө судносө прөпөшөтөм места сертөі.

33-өд статта. Болничасын, рөдөлнөј керкајасын, санаторіјајасын, інвалөдјаслөн керкајасын, көнөі 50-ыс не ешажык бөрјысыс, лөсөдөны торја бөрјысан участокјас.

V-өд глава

ІЗБӨРАТЕЛНӨЈ КОМИССІАЈАС

34-өд статта. СССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куца Централнөј избөрателнөј комиссіја лөсөдөсө обшщественнөј организацијајас да ужалыс јөз обшщөвојас прөдставөтелөсөсө да вынөдө-

сө СССР Верховнөј Сөветса Прөзөдіумөн өтшөщ бөрјысөмјасыс лун јөзөдөмкөд.

(Вождө визөд 2-өд лист бөкысө)

*) Лөчөм мөдпөв сы вөсна, мыз прөвојја лөчөгөс көмө кыв вылө вужөдөгөн лөчөмөсө өтшөщ неправөлностјас. Редакціја.

СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениеје

35-öd статта. Централној избирательной комиссија лөсөдө тащом составон: председател, председателдө вежыс, секретар да 12 шлен.

36-öd статта. Централној избирательной комиссија:

а) виçдө СССР-са став территория вылын борысөмјас мунигон „СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениеје“ стөча олдөм пөртөм бөрсә;

б) видлалө избирательной комиссијааслөн неправилној дејствијеяс вылө норасөмјас да вөчө норасөмјас куза окончательной решенијеяс;

в) лөсөдө избирательной јашщикјаслыг образејас, „голөсујтан право вылө удостоверенијеяс“ форма, избирательной бюллетенјаслыг да налы конвертјаслыг форма да рөм, борысөмјас списоклыг форма, голөсјас лыддөм куза протоколјаслыг форма, бөрјөм жылыг удостоверенијеяслыг форма;

г) регистрирујтө СССР-са Верховној Совето бөрјөм депутатјасдө;

д) Союзса Советлөн да Националностјас Советлөн мандатној комиссијааслы сдәјтө борысөмјас куза делопроизводство.

37-öd статта. Быд союзној да автономној республикаын, автономној областын да националностјас Совето борысөмјас куза союзној да автономној республикаса, автономној областса да националностјас округса избирательной комиссијаас.

38-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза избирательной комиссијаас лөсөдөны общественој организацијаас да ужалыс јөзлөн обществојасса представителјасыс да вынөдөны союзној да автономној республикајасса да Верховној Советјас Президиумјасдөн, автономној областјасса да националностјас округјасса ужалыс јөз депутатјаслөн Советјасдөн борысөмјасдө 50 луныс не сорөнжык.

39-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза союзној да автономној республикајасса, автономној областјасса да националностјас округјасса избирательной комиссијаас лөсөдөны тащом составон: председател, председателдө вежыс, секретар да 6—10 шленјас.

40-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза союзној да автономној республикаса, автономној областса да националностјас округса избирательной комиссија:

а) виçдө республика, автономној област, националностјас Совето борысөмјас жылыг положениеје“ стөча олдөм пөртөм бөрсә;

б) видлалө норасөмјас Националностјас Совето борысөмјас куза неправилној дејствијеяс вылө.

41-öd статта. Союзса Совето борысөмјас куза бөрјөм округын лөсөдө Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија.

42-öd статта. Республикајасын, кодјас јукдөны крајјас да областјас вылө, Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас лөсөдөны общественој организацијаас да ужалыс јөз обществојасса представителјасыс да вынөдөны крајјас да областјасса ужалыс јөз депутатјас Советјасдөн, республикајасын, кодјас оз јуксыны областјас да крајјас вылө,—республика-

јас Верховној Советјасса Президиумјасдөн—борысөмјасдө 55 луныс не сорөнжык.

43-öd статта. Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија лөсөдө тащом составон: председател, председателдө вежыс, секретар да 8 шлен.

44-öd статта. Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија:

а) виçдө ужалыс јөз депутатјас Советјасса соответствующөј исполнителной комитетјасдөн бөрјөсан участокјас аскадын котыртөм бөрсә;

б) виçдө борысөмјаслыг списокјас аскадын лөсөдөм да став јөзлы төдөмөз најдө вәјөдөм бөрсә;

в) регистрирујтө СССР-са Конституцијалыс да „СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениејеяс“ требованијеяс соблудәјтөмөн Союзса Совето депутатө выставитөм кандидатјасдө;

г) снабжәјтө Участковөј избирательной комиссијаасдө Союзса Совето борысөмјас куза избирательной бюллетенјасдөн да лөсөдөм формаа конвертјасдөн;

д) нуөдө голөсјас лыддөм да устанавливалө округ куза борысөмјаслыг результатјас;

е) мөдөдө Централној избирательной комиссијаас борысөмјас куза делопроизводство;

ж) бөрјөм депутатлы сетө бөрјөм жылыг удостовереније.

45-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза быд округын лөсөдө Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија.

46-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас лөсөдөны общественој организацијаас да ужалыс јөз обществојасса представителјасыс да вынөдөны союзној да автономној республикајасса да Верховној Советјасса Президиумјасдөн да ужалыс јөз депутатјас автономној областјасса Советјасдөн—борысөмјасдө 50 луныс не сорөнжык.

47-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија лөсөдө тащом составон: председател, председателдө вежыс, секретар да 8 шлен.

48-öd статта. Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссија:

а) регистрирујтө СССР-са Конституцијалыс да „СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениејеяс“ требованијеяс соблудәјтөмөн Националностјас Совето депутатјасдө выставитөм кандидатјасдө;

б) снабжәјтө Участковөј избирательной комиссијаасдө Националностјас Совето борысөмјас куза лөсөдөм формаа избирательной бюллетенјасдөн;

в) нуөдө голөсјас лыддөм да устанавливалө округ куза борысөмјаслыг результатјас;

г) мөдөдө борысөмјас куза делопроизводство Централној избирательной комиссијаас да Националностјас Совето борысөмјас куза аслас Республиканскөј избирательной комиссијаас, либө Националностјас Совето борысөмјас куза автономној областса избирательной комиссијаас;

д) бөрјөм депутатлы сетө бөрјөм жылыг удостовереније.

49-öd статта. Участковөј избирательной комиссијаас лөсөдөны общественој организацијаас да ужалыс јөзлөн обществојасса

представителјасыс да вынөдөны карјасын ужалыс јөз депутатјаслөн карса Советјасдөн, а районјас вылө јукдө карјасын—ужалыс јөз депутатјаслөн районној Советјасдөн; сиктса местајасын—ужалыс јөз депутатјаслөн районној Советјасдөн—борысөмјасдө 40 луныс не сорөнжык.

50-öd статта. Участковөј избирательной комиссија лөсөдө тащом составон: председател, председателдө вежыс, секретар да 4—8 шлен.

51-öd статта. Участковөј избирательной комиссија:

а) примитө бөрјөсан участок куза избирательной бюллетенјас;

б) Союзса Советлөн да Националностјас Советлөн депутатјасдө быд кандидат куза нуөдө голөсјас лыддөм;

в) мөдөдө борысөмјас куза делопроизводство Союзса Совето борысөмјас куза соответственно Округној избирательной комиссијаас да Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас.

52-öd статта. Заседанијеясыс Централној избирательной комиссијаалөн, Националностјас Совето борысөмјас куза Республиканскөј избирательной комиссијаалөн, Националностјас Совето борысөмјас куза автономној областјасса да националностјас округјасса избиратель-

ной комиссијааслөн, Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаалөн да Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаалөн, а сизжө і Участковөј избирательной комиссијааслөн лыддысдөны дејствителнојдөн, на вылынкө участвујтөны комиссијаас общщөј составыс жыныс унжыкөн.

53-öd статта. Избирательной комиссијаасын ставвопросјасыс решајтөны голөсјаслөн прөстөј болшинствоын; отмында голөсјас дырји—председателлөн голөсыс сетө перөвөс.

54-öd статта. СССР-са Верховној Совето борысөмјас нуөдөмкөдө јитчөм рөскөдјас вөчөны государство шщөт вылө.

55-öd статта. Централној избирательной Комиссијаалөн, Националностјас Совето борысөмјас куза Республиканскөј избирательной комиссијааслөн, Националностјас Совето борысөмјас куза автономној областса, националностјас округса избирательной комиссијааслөн, Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаалөн, Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаалөн да Участковөј избирательной комиссијааслөн ем асланыс печат Централној избирательной комиссијаалөн лөсөдөм образөц сертө.

VI-öd глава

СССР ВЕРХОВНОЈ СОВЕТСА ДЕПУТАТЈАСО КАНДИДАТЈАСО ВЫСТАВЛАЈТАН ПӨРАДОК

56-öd статта. СССР-са Верховној Совето кандидатјасдө выставлајтан право обеспечивәјтө общественој организацијааслы да ужалыс јөзлөн обществојаслы—СССР-са Конституција 141-öd статта подув вылын: коммунистическөј партијној организацијааслы, профессионалној союзјаслы, кооперативјаслы, томјөз организацијааслы, культурној обществојаслы да мукөд организацијааслы, кодјасдө регистрирујтөма закондө лөсөдөм пөрадокөн.

57-öd статта. Кандидатјасдө выставлајтан право пөртөны олдөм общественој организацијааслөн да ужалыс јөз обществојаслөн кыз централној органјас, сизө і налөн республиканскөј, крајөвөј, областној да районној органјас, сизө јө і предпрјәтијејасын рабочөјјаслөн да служащөјјаслөн, воинскөј частјасын—красноармејөсјаслөн общщөј собранијеяс, а сизжө і колхозјасын крөстаналдөн, совхозјасын—совхозјасса рабочөјјаслөн да служащөјјаслөн общщөј собранијеяс.

58-öd статта. Депутатјасдө кандидатјас оз вермыны лоны Союзса Совето да Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаасса шленјасдөн, а сизжө сизө округса Участковөј избирательной комиссијаасса шленјасдөн, көни најдө выставитөма депутатө кандидатјасдөн.

59-öd статта. Борысөмјасдө 30 луныс не сорөнжык, став общественој организацијаас либө ужалыс јөзлөн обществојас, кодјас выдвигәјтөны СССР Верховној Советса депутатө кандидатјасдө, објазанөс регистрирујтөны депутатјасдө кандидатјасдө соответственно либө Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас, либө Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас.

60-öd статта. Союзса Совето борысөмјас куза да Националностјас Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаас објазанөс регистрирујтөны СССР Верховној Советса депутатјасдө став кандидатјасдө, кодјасдө выставитөма общественој организацијаасдөн да ужалыс јөз обществојасдөн СССР-са Конституцијалыс да „СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениејеяс“ требованијеясдө соблудәјтөмөн.

61-öd статта. Общественној организација либө ужалыс јөзлөн общество, кодјас выдвигәјтөны кандидатө СССР Верховној Советса депутатө, објазанөс представитөны Округној избирательной комиссијаө тащом документјас:

а) собранијеыс либө заседанијеыс, кодө выдвигәјтөны депутатө кандидатө, президиумса шленјасдөн кырымалдөм протокол налыс (президиумса шленјаслыс) арлыдсө, оланинсө, кандидатө выдвигәјтөны организацијаыс нимсө индөмөн, депутатө кандидатөс выдвигәјтөны собранијеыс либө заседанијеыс местасдө, кадө да участникјаслыс лыдсө индөмөн, протоколын сизжө колдө лоны индөма депутатө кандидатлыс ов, ним, вич, сылыс арлыд, оланин, партијност, занәтије;

б) депутатө кандидатлыс шыбдөчөм тајө избирательной округ куза сизөс выставитөны организацијаасан баллотирүјтөны сыдөн сөгласитөчөм жылыс.

62-öd статта. СССР Верховној Советса депутатө кандидат вермас голөсујтөны сөмын өтө округын.

63-öd статта. Союзса Совето борысөмјас куза Округној избирательной комиссијаалөн депутатө кандидатөс регистрирујтөны откажитөм вермас лоны обжалүтөма

(В) 13 везди 3-дө лөст бөжыс)

СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыг положениеје

кык лунја срокдн Централној избирательной комиссија, кодлөн решениеыс окончательной.

64-өд статья. Национальностјас Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссијалдн кандидатос регистрирүтны откажитөм вермас лоны обжалүтөма кык лунја срокдн союзној, автономној республикаса, автономној областса избирательной комиссија, а борјасылдн решениеыс—Централној избирательной комиссија, кодлөн решениеыс окончательной.

65-өд статья. СССР Верховној Советса депутато регистрирүтөм кандидатлөн ов, ним, вич, арлы, занатје, партиност да кандидато выдвинитыс общественној организацијалдн ним јөздөсө соответственнө Союзса Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија да Национальностјас Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија да борысөмјас куза 25 луныс не сорбнжык.

66-өд статья. СССР Верховној Советса депутатјасо регистрирүтөм став кандидатјасо быт колд пыртны избирательной бжуллетенө.

67-өд статья. Союзса Совето

борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија да Национальностјас Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија обязанос СССР-са Верховној Совето борысөмјас куза 15 луныс не сорбнжык печатајтны да мөдөданы став участковој избирательной комиссијаслы избирательной бжуллетенјас.

68-өд статья. Избирательной бжуллетенјас печатајтөбны соответствующој избирательной округса население кывјас вылын.

69-өд статья. Избирательной бжуллетенјас печатајтөбны Централној избирательной комиссија да лөсөдөм форма серти да сымында, медым обеспечитны быт борысөмјас куза избирательной бжуллетенјас.

70-өд статья. Быт организацијалы, коді выставитис кандидатос, кодос регистрирүтөма Окружной избирательной комиссија да кызі і СССР-са быт гражданылы, сегө тајо кандидат вөснаыс собраниејас вылын, печатын да мукөд ногдн беспрепятственнөја агитирүтан право СССР-са Конституција 125-өд статья серти.

VII-өд глава

ГӨЛӨСУЛТАН ПӨРАДОК

71-өд статья. СССР-са Верховној Совето борысөмјас нүдөсөны өтө лундн, коді общөдө став СССР-лы.

72-өд статья. СССР-са Верховној Совето борысан лун урчитө СССР Верховној Советса Президиумдн, СССР Конституција 54-өд статья серти борысан срокдз кык төлыс дорыс не сорбнжык. Борысөмјасыс нүдөсөны ужавтөм лунд.

73-өд статья. Борысөмјас куза борја 20 лун чдыжы Участковој избирательной комиссија быдлун јөздө мөд кык мөд ногдн паскы да јүртө борысөмјаслы борысан лун жылыс да борысан места жылыс.

74-өд статья. Борысөмјас куза гөлдөсө сөтөм нүдөсө борысан лунд 6 час асывсан 12 час војбз.

75-өд статья. Борысан лунд 6 час асылын Участковој избирательной комиссијас председател комиссијас мукөд шленјаскөд отщөд прөвөрајтө избирательной јашшикјас да лөсөдөм форма серти составитөм борысөмјас списокыс ем лун, код ббрын пөдлалө да печатајтө комиссија печатдн јашшикјас да корд борысөмјас куза заводитны сөтавны гөлдөсө.

76-өд статья. Быт борысөмјас гөлдөсө ачыс, сы могыс гөлдөсө вылө лөсөдөм помещеније локтөмдн, і борысөмјас куза гөлдөсө сөтөмыс нүдөсө избирательной јашшикө избирательной бжуллетенјас лөдөмдн, кодјасөс печатајтөма конвертө.

77-өд статья. Борысөмјас нүдөсө вылө индөм помещениеын торјбөсө бжуллетенјас заплөнитөм вылө торја комната, көні гөлдөсө тигдн запрешщайтөсө овны коді көтө сөдө ез вөв, сы лыдын і Участковој избирательной комиссијас шленјаслы, гөлдөсө кык кык; бжуллетенјас заплөнајтөм могыс отпырјө кымынкө борысөмјас куза комната лөдөмдн, сөдө колд оборудүтны перегородкајас да ширмајас да борысөмјас куза отпырјө лөдөмдн серти.

78-өд статья. Избирательной помещеније вөмс борысөмјас куза

көдлө Участковој избирательной комиссијас секретарлы мөбө паспорт, мөбө колхозној кыккө, мөбө профсоюзној билет, мөбө личностлыс мукөд удостоверение да борысөмјас куза серти прөвөритөм да борысөмјас куза список паскөм ббрын получајтө избирательной бжуллетенјас да лөсөдөм образөца конверт.

79-өд статья. Јөз вылө, кодјас борысан помещеније вөсны „гөлдөсөлө право вылө удостоверениеын“, тајо „СССР-са Верховној Совето борысөмјас жылыс, положениеыс лөдөм“ 15-өд статья серти, Участковој избирательной комиссија нүдөсө торја список, коді пуктысөсө борысөмјас куза список динд.

80-өд статья. Избирательной бжуллетенјас заплөнитөм вылө торјбөдөм комнатаын, борысөмјас куза избирательной бжуллетенө колд сөдө кандидатлыс ов, код вөсна сөдө гөлдөсө, мукөдјасөс черкајтө мөдн; бжуллетенјасөс конвертө клејтөм ббрын борысөмјас мунд комната, көні помещенијеын Участковој избирательной комиссија да избирательной бжуллетенјас куза конверт лөдө избирательной јашшикө.

81-өд статья. Борысөмјас куза, кодјас лөдө неграмотност мөбө кушөмкө физическөј тырмытөм тор вөсна абу позанлун асылыс заплөнитны избирательной бжуллетенјас, ем право корны комната, көні заплөнајтөбны избирательной бжуллетенјас, луббө мөд борысөмјас куза избирательной бжуллетенјас заплөнитөм могыс.

82-өд статья. Избирательной помещениеын гөлдөсө сөтан кадө борысан агитација нүдөны оз лөдөсө.

83-өд статья. Избирательной помещениеын пөрадок вөсна кывкутөм нуб комиссијас председател, да сылн распоряжениеыс став присутствующыслы обязательнө јөсө.

84-өд статья. Борысан лунд 12 час војын Участковој избирательной комиссијас председател јөздө гөлдөсө сөтөм помасөмдн, да комиссија заводитө вөставны избирательной јашшикјас.

VIII-өд глава

БӨРЈЫГӨМЈАСЛЫГ РЕЗУЛТАТЈАС ОПРЕДЕЛІТӨМ

85-өд статья. Помещениеын, көні Участковој избирательной комиссија нүдөсө гөлдөсө лөдөм, гөлдөсө лөдөмдн ем право присутствүтны общественној организацијас да ужалыс јөз обществојас са спеціално сы вылө уполномочитөм представителјас лөдн, а сөдө печатса представителјас лөдн.

86-өд статья. Јашшикјас вөстөм ббрын Участковој избирательной комиссија серти сөтөм конвертјаслыс лөдө гөлдөсөлөдн участвүтныс јөз лөдөкө да сертиөмлыс результатјасөс гөдө протоколө.

87-өд статья. Участковој избирательной комиссијас председател вөсталө конвертјас да участковој избирательной комиссијас став шленјас дырји јөздө гөлдөсөлөдн результатјас куза бжуллетенө.

88-өд статья. Союзса Совето да Национальностјас Совето борысөмјас куза гөлдөсөлөдн результатјасөс гөдө торјбн.

89-өд статья. Депутатө быт кандидат вылө нүдөсө сөтөмдн лист кык екземплярдн комиссијас секретардн да сы вылө уполномочитөм участковој избирательной комиссијас шленјас лөдн.

90-өд статья. Признајтөбны нефејствителнојјас куза бжуллетенјас:
а) установитөм образөца да рөма;
б) конвертөд сөтөмјас мөбө установитөм образөца конвертын сөтөмјас;
в) кандидатјас лөдн лыдыс кө ужжык борјан депутатјас лыдыс.

91-өд статья. Избирательной бжуллетенө действительностын сомнениејас лөдн вопросы разрешайтөсө Участковој избирательной комиссија да гөлдөсөлөдн, коді пасысөсө протоколө.

92-өд статья. Лөсөдөм форма серти участковој избирательной комиссија составлајтө гөлдөсөлөдн протокол кујим екземплярдн, кодјас кырымавөсныс Участковој избирательной комиссијас став шленјас лөдн, сы лыдын обязательнө председателдн да секретардн.

93-өд статья. Гөлдөсөлөдн жылыс протоколө Участковој избирательной комиссија да лөдө лоны индөма:

- гөлдөсө сөтөм заводитчан да помасан кад;
- борысөмјас куза лөдн, кодјас сөтөсны гөлдөсө борысөмјас куза список серти;
- борысөмјас куза лөдн, кодјас сөтөсны гөлдөсө „гөлдөсөлөдн вылө право удостоверение“ серти;
- сөтөм конвертјас лөдн лөдн;
- Участковој избирательной комиссија сөтөм шыөдөмјас да норасөмјас женифика гөдөм да Участковој избирательной комиссија да примитөм решениејас;
- быт кандидат куза гөлдөсө лөдөмдн результат.

94-өд статья. Гөлдөсө лөдөм да протокол гөдө помалөм ббрын комиссијас председател јөздө гөлдөсөлөдн результатјас комиссијас став шленјас дырји.

95-өд статья. Гөлдөсөлөдн жылыс протоколдн өтө екземплярыс, кодөс составитөма Участковој избирательной комиссија да Союзној Советса депутатјас куза кандидатјас куза составитөм сөтөмдн листлөн кык экземплярыс мөдөсөны нарөшнөдн 24 часа срокдн Союзса Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија; гөлдөсөлөдн жылыс протоколдн мөд екземплярыс, кодөс составитөма

Участковој избирательной комиссија да Национальностјас Советса депутатјас куза кандидатјас куза составитөм сөтөмдн листлөн кык экземплярыс мөдөсөны нарөшнөдн 24 часа срокдн Национальностјас Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссија.

96-өд статья. Став избирательной бжуллетенјас (торјбн действительной да торјбн недействительной) сөдн признајтөмјас куза Союзса Совет куза да торјбн Национальностјас Совет куза колд лоны печатајтөма Участковој избирательной комиссија печатдн да гөлдөсөлөдн жылыс протоколдн кык экземпляркөд да печаткөд сөдөма Участковој избирательной комиссијас председателдн хранение вылө: карјасын—ужалыс јөз депутатјас лөдн карса Советјаслы, а районјас куза вылө лөдө карјасын—ужалыс јөз депутатјас лөдн районној Советјаслы; сөдө местајасын—ужалыс јөз депутатјас лөдн районној Советјаслы.

97-өд статья. Ужалыс јөз депутатјас лөдн Советјас куза пуктысөсө обязательност жылыс избирательной бжуллетенјас соответствующој округса депутатјаслыс СССР-са Верховној Советдн мандатјас вынөдөтө.

98-өд статья. Окружной избирательной комиссија гөлдөсө лөдөм нүдөсө протоколјас серти, кодјасөс представитисны Участковој избирательной комиссијас.

99-өд статья. Помещениеын, көні Окружной избирательной комиссија нүдөсө гөлдөсө лөдөм, гөлдөсө лөдөмдн имеитөбны право присутствүтны общественној организација лөдн да ужалыс јөз обществојас лөдн сы вылө спеціално уполномочитөм представителјас, да сөдө печатса представителјас.

100-өд статья. Окружной избирательной комиссија быт кандидат вылө нүдөсө сөтөмдн лист кык екземплярдн, кодө пасысөсө депутатө быт кандидатдн пөдлитөм гөлдөсө лөдн.

101-өд статья. Окружной избирательной комиссија составлајтө гөлдөсөлөдн протокол кык екземплярдн, кодјас кырымавөсныс Окружной избирательной комиссијас став шленјас лөдн, на лыдын обязательнө председателдн да секретардн.

102-өд статья. Окружной избирательной комиссија протоколдн колд лоны индөма:

- округ куза борысөмјас куза общөдө лөдн;
- борысөмјас куза общөдө лөдн, кодјас участвүтисны гөлдөсөлөдн;
- гөлдөсө лөдн, кодјасөс сөтөма депутатө быт кандидат вөсна;
- Окружной избирательной комиссија сөтөм шыөдөмјас да норасөмјас женифика гөдөм да Окружной избирательной комиссија да примитөм решениејас.

103-өд статья. Гөлдөсө лөдөм помалөм ббрын 24 часыс не сорбнжык Союзса Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссијас председател, а сөдө Национальностјас Совето борысөмјас куза Окружной избирательной комиссијас председател обязательнө мөдөсөны протоколлыс первојја ек-

(Помөсө виздө 4-өд лист бокыс)

СССР-са Верховној Советө бөрјөмјас жылыг положениеје (ПОМ)

емпларсө счотнөй листјас приложитөмөн, печатайтөмөн, нарошнөй лыр Центральнөй избирательнөй комиссияда, протоколлыг мөд экземплярсө—Националностјас Советө бөрјөмјас куза сојузнөй республикаса, автономнөй республикаса, автономнөй областса избирательнөй комиссияда.

104-дд статта. СССР Верховној Советса депутатө кандидат, кодө полүчитис гөлдөсјаслыг абсолютнөй гөлдөсјаслыг мөд ногөн-кө став гөлдөсјаслыг жынсыг унжыксө, кодјасөсетөма округын да признајтөма действительнөйјасөн, лыддысө бөрјөмәдн.

105-дд статта. Протокол кырымалөм бөрын Союзса Советө бөрјөмјас куза Округнөй избирательнөй комиссияса председател жөддө бөрјөмјаслыг результат да Сојузнөй Советса депутатө бөрјөм кандидатлы сетө бөрјөм жылыг удостовереніе.

106-дд статта. Протокол кырымалөм бөрын Националностјас Советө бөрјөмјас куза Округнөй избирательнөй комиссияса председа-

тел жөддө бөрјөмјаслыг результат да Националностјас Советса депутатө бөрјөм кандидатлы сетө бөрјөм жылыг удостовереніе.

107-дд статта. Кандидатјас повстыг-кө нөдтө ез полүчит гөлдөсјаслыг абсолютнөй болшнствөсө, соответствующөй Округнөй избирательнөй комиссия та жылыг торјөн пасјө протоколө да јүртө: Центральнөй избирательнөй комиссиялы да Националностјас Советө бөрјөмјас куза республикаса, автономнөй областса либө национальнөй округса избирательнөй комиссиялы да өтщөш жөддө кык кандидатөс перебаллотирүјтөм, кодјас полүчитисны медса уна гөлдөс, а сјө-жө назначаетө перебаллотировкалыг лун бөрјөмјас первојја тур колөмсан кык вежонса срокыг не сорөвжык.

108-дд статта. Округ паста сетөм гөлдөсјаслөн лыдыс-кө ещажык бөрјөсјаслөн жын лыдыс, кодјаслөн ем право гөлдөсүтны тајө округса, Союзса Советө бөрјөмјас куза либө Националностјас Советө бөрјөмјас куза Округнөй

избирательнөй комиссия та жылыг торјөн пасјө протоколө да пырыс-пыр јүртө Центральнөй избирательнөй комиссиялы да Националностјас Советө бөрјөмјас куза республикаса, автономнөй областса избирательнөй комиссиялы, сөкө тајө случаяс Центральнөй избирательнөй комиссия назначаетө выл бөрјөмјас первојја бөрјөмјас бөрын кык вежонса срокыг не сорөвжык.

109-дд статта. Депутатјасө кандидатјасөс перебаллотирүјтөм, сјө-жө і недејствительнөйон признајтөм пыддө выл бөрјөмјас нүдөсөн бөрјөсјаслөн список сертө, кодјасөс вөлі составтөма первојја бөрјөмјас выл да „СССР-са Верховној Советө бөрјөмјас жылыг положеніејөкөд“ тырвыјө лөсалөмөн.

110-дд статта. СССР-са Верховној Советса составыг депутатөн выывајтан случаяын СССР Верховној Советса Президиум 2 вежонса срокөн назначаетө соответствующөй избирательнөй округын

выл депутатөс бөрјөмјаслыг срокөс, но СССР Верховној Советса составыг депутат выывајтөм бөрын 2 төлысса срокыг не сорөвжык.

111-дд статта. Быдөн, кодө насөліеөдн, пөрјавлөмөн, угрозајасөн либө подкупөн кутас мешајтны СССР-са гражданынлы пөртны өлөмө сылыг правөсө бөрјөмны да лоны бөрјөмәдн СССР-са Верховној Советө,—карајтөсө 2 воөз свободаыг лишөтөмөн.

112-дд статта. Советса должностнөй мөрт, либө избирательнөй комиссияса шлен, кодјас вөчасны бөрјөсан документјасын подделка либө төдөмөн гөлдөсјас неправоильнөја лыддөм,—карајтөсны 3 воөз свободаыг лишөтөмөн.

СССР-са Центральнөй Исполнительнөй Комитетса председател—**М. КАЛЫН.**

СССР-са Центральнөй Исполнительнөй Комитетса секретар—**А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль. 1937-дд воөсә јул 9-дд лун.

Испанияса фронтјас ВЫЛЫН

Оборона куза испанскөй министерство јүртөм сертө, сөктябрь 19-дд лунө мјатежнөкјас пырисны Војвыг фронтса асыввыг јүкдө Виторіја боксан да мунисны воөз Бенсуа возвышеностлан. Сөктябрь 20-дд лунө мјатежнөкјас вөчисны атака Педрас Бланхас сөліе вылө, но најөс вөлі вөтлөма республиканскөй војскаөн. Мјатежнөкјас бөстисны гырыс воштөмјас. Хихон дорын сывөдывса бөј дырјө республиканскөй самолетјас ускөдисны өтөк фашистскөй кык мотора самолет.

Лунвыг фронт вылын сөктябрь 20-дд лунө республиканскөй војска, мјатежнөкјасөн чорыда воөсөм

вылө вөдөтөт, Пособланко секторын мунисны воөз 12 километр. Лунвыг фронтса вескөдывг фланг вылын республиканскөй војска бөстисны Гранха Торрермосаыс (Бадахос) медвоөза керкајас. Кавалеріја бөстис туј, кодө јитө тајө сөктөс Асуагакөд (Белмессан ытывланын). Тышыс вөлі вывтө чорыд. Атака дырјө бырөдөма мјатежнөкјаслыг баталјон.

Валсекіліө районуын республиканскөй војска сөктябрь 20-дд лунө бөстисны Сиерра Техонерыс мјатежнөкјаслыг медбөрја укрепленіејасөс да бөстисны уна пулемөтјас, винтовкајас да бөјөпріпасјас.

дозорын понкөд

Алма-Ата (ТАСС). Сук руласкыд гыдн кыпөдчөс горнөј јусан. Ташөм војнад колө лоны торја бөитөлнөјөн. Руыс отсалө коварнөй хішшнөкык пөскөдчыны граница вөмөн.

Кык пограничнөк кышовтисны асыныс участкасө, војса пемыдас суса вөдөдалөмөн да чуткөја кывысөмөн. На возвылын, повөдсө јона зелөдөмөн,—Роббі пон. сруг Роббі сувтис, сөсөа глухөја ергіг тыр ускөдчөс воөзан. Рөгыдөк мыст вужөртис нежыд керкаыс бөтор. Зуркмуни өзөс. Пограничнөкјасөс леччысөм привөтливөстөн вөстрөтисны көзајөва, кодјас „мирнөја јуисны чай“.—Танө бөкөвөјыс некод абу,—шуисны најө.

Но Роббі ез лант. Көзајөваөс ісалөмөн, сөјө вөч-

чыстөдө нещыштчөс проводнөк кыс да шыбытчөс өзөслан, кодө нүдөдө прөстројкалан. Пемыдыс кылөс лыјөм шы, Роббілөн бөшеннөја увтөм да горөдөм. Сөсөа ставыс лөніс. Пограничнөкјас пырисны прөстројкаө. Сөјөс јүгдөдөмөн, најө азгисны чөччыштны дас Роббіөс да кујөм нарушитөлөс. Өтөк нарушитөл куртчөм кыс вөзувтөс вөр, бөкынкык валајтчөс наган.

Кутөмјасыс вөвлөмаөс бандөтскөй шајкаса главарјасөн. Кымынкө во сајын најө пышјисны заграницаө да тајө пемыд војнас воисны СССР территөрия вылө контррөволюционнөй заданіејасөн.

Мөдыс пограничнөкјас Роббікөд мунисны нур дөртө. Вөлі јүгдө. сруг Роббі сувтис да суса нељјасөс

Советскөй Союзса герој Мазурук јортлөн војвылө лебөдөм

Сөктябрь 19-дд лунса луншөрын Рудольф ді вылын установитчөс бур повөдөда. Советскөй Союзса герој Шөвелов јорт экспөдөцияса участникјас кутисны дастысны лебөг кежлө. Колан суткөјаснас налөн самолетјасыс вөвтөгысны дорвыс кыз јөдн. Сөјөс ковөміс мыскавын.

Экспөдөцияса сөноптөк сөрөдөсөвскөй јорт мөвп сертө, общөшөй положеніеыс вөлі неблагопрөятнөй. Центральнөй поларнөй басөсөјн вөлі тупкысөма руөн. Та жылыс вөсталисны і даннөјјас, кодјасөс полүчитөма Советскөй Союзса герој Папанін јортсан „Војвыг полус“ станция вывсан.

— Шуөм вөччысны сөктябрь 20-дд лунса асылөз,—радірујтө Шөвелов јорт Главсевморпутса начальнөк О. Ј. Шмөдт јортлы.—Сөктябрь 20-дд лунса асылын шуөм заводөтлыны прөјдөтны. 6 час 15 минутын Советскөй Союзса герој Мазурук јортлөн „Н-169“ самолет, бөрт вылас сөрөдөсөвскөй јортөс бөстөмөн, лебөс разведка вылө. Сы бөрын кык час мыстө долженөс вөлі кылөдчыны сывөдөдө і экспөдөцияса мукөд самолетјас.

Војвыг шөротаса 83 градус вылын Мазурук јорт паныдасөс рукод. Војвыгланө руыс сукмөс, петкөдчөс вылысса кымөр. Војвыг шөротаса 84 градус 35 минут вылын кымөр фронт леччөс, рукодө өтлаасөмөн, нө вылысан, нө улысан тајө фронтсө кышовтны оз вөлі поз. Жүгөдны кымөрсө, перегрузөтөм машинажас вылын јона полњасөм дырјө, вөлі рөскованнө. Став экспөдөциясыс лебөдөмсө отложөтөм. Мазурук јорт бөр воис Рудольф ді вылө, көнө благополучнө пукөс. (ТАСС)

Красноармејөс јаслы колхознөй пөдаркөјас

УФА, 16, (ТАСС). Іглөнскөй рајонса „Пут Ленин“ колхоз Октабрлы 20 во тырөг кежлө дөстө пөдаркөјас асланыс колхознөкјаслы, кодјас служөтны Красној армия радјасын. Празнөк лунјасө тајө колхозыс став 14 красноармејөс бөстасны ценнөй пөдаркөјас.

Көч кыјө

Пажгаса „Ордым“ колхозса ревөзионнөй комиссияын јуралыс данө Мишө гөжөмнас турун пуктөс асылс торјөн. Онө колхознөкјас петисны вөјас вылө мөдпөв турун ышкыны, а данө Мишө кајөс вөрө көч кыјны, щөц вөксө катөдөс. Данө Миш нүдөдө колхозлы паныда уж.

Төдыс.

Вескөдөм

Сөктябрь 15-дд лунса 83-өө номера мјан „Колхозник“ гаөтын лөма грубөј өшыбка. 4-дд листбокын „Наң поставка мынтөм пыддө сөталөвы авансөи“ заметка лөдөма нөном думыштөт, сөјөс төдөвылын куттөт, мыј ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК шүдөмын Комөі АССР-са колхозјаслы лөгөтајас жылыс вескыда индөма, мыј Комөі АССР-са колхозјасөс, колхознөкјасөс да өткаоыс өвмөсјасөс государствөлы быт мынтана наң поставкаыс мөздыны кујөм во кежлө, 1937-дд воөсә заводөтөмөн. Сөкө Роббі Молотов нөма колхозын вартөм бөрын авансөи наң сөталөм зөк вескыд.

Сөмын, сөрт, авансөрујтны колө медвоөз медбура ужалысјасөс, а не сөцөм жөдөс кодјас пышјалөны колхознөй уж вылыс.

Редакция.

Отв. редактор

д. ГОРЧАКОВ